

צח:

עין משפט
נר מצוה

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

מסורת הש"ס

(א) [מחורן הקטנה נראה
שכן כלן פסקא] (ב) שבת
פ. ק. ג. (ג) וזיל למחשבה
(ד) נפ"א נוסף: מפתח.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תוך ג' וכו'
כמי שהונה דמיון ואמרי
וכי' למטה מג' גמי לא:
(ב) רש"י ד"ה וזיל למטה
ד' וכו' אפילו בכלים:

גליון הש"ס

נפ"א יחידים ודמיון נפ"א
כ"ב דף נט ע"ב חוס' ד"ה
ואפילו:

הגהות הגר"א

[א] א' לית ב"י ארבעה
אפילו כנגד חלונ' ס'
[ומיתו כנגד חלונ' ס']

מוסף רש"י

תוך שלשה לרבנן צריך
הבחה. לרבנן דפליגי עליה
ד"רש"י בוצוק מרביי לרביי
ורביי דחלמא דלית להו
קולטא כמי שהונה, לא
מחל תוך ג' מודי, אלא
אפילו תוך ג' נמי לר'ר
שנות, ואם עבר רבי'ר
כילה פטור, ומקלף מיה
נמי לרבי'ר ד' אמות וכסא
לעט והגיע לתוך ג' מודי
שנגמז עד שלא נח פטור,
דמחירק נחתני' (שבת
קכ.) עד שחלה מחלמו
ויטפו שנה, ולא מחירק
עד שלא נזכר הו' ליה מונח
על פ' ואלא מחירק עד
שנתיב על גבי משהי מקום
כל שחלה, ולא בענין מקום
ד' האילו תוך ג' הוא,
מ"ה הנחה כל דכאז פטין
(שם פ. ט.)

נימא כתנאי אמרה ש"שמעיה. אע"ג דלא ניחא הכא לאוקמי
מלתא דרנא בפלוגמא דמנאי דמנאי מ"מ ע"כ אשכחן
ברייחא דפליגי עליה במסכת שבת כפ' הורק (דף טז.) גבי הורק
מרה"י לרביי ורביי דבאמנע דקמני כברייתא תוך ג' ד"ה חייב אי
נמי יש לחלק דהכא שנה הפך
מלמעלה מג' למטה לתוך ג' הוא
דבעי רנא הנחה על גבי משהי אכל
הסם איירי שיהי הפך תוך ג'
משילא מתחת ידו להכי חשיב כמנוח
דחא מודה רנא דהמעניר בתוך
שלשה דכמנוח בקרקע דמי כדמוכח
בפרק המזילין י"ן (שם דף טז.) והא
דלא חשיבין מתנגלגל כמנוח כסף
הורק (שם דף ק.) הסם איירי
כשקיתא מחילת זריקה למעלה מג':
אלא כולה רבי יהודה היא.
מימא דכשבת בפרק הורק
(דף טז.) צעי למימר דסבר ר'
יהודה קלוטה כמו שהונה גבי הורק
מרה"י לרבי'ר ועבר ד' אמות כרבי'ר
ולמסקנא דהסם ניחא דמקוי לה
כגון דלמך דנפסקא לרבי'ר מנה
דמסקנא טפי למימר הסם קלוטה
כמו שהונה כיון שיהי דעתו ורלונו
שנתנו שם אכל הכא דלון רלונו
שיכול שם הספר אין לנו לומר שיהא
כמנוח אכל למאי דס"ד הסם מעיקרא
למחייב שמים ובלאומר כל מקום
שמלח שם מנה קשה יש לחלק
דהסם אינו מקפיד על הפך אלא
שינוי אכל הכא מקפיד ומלולו היה
פך שלח היה שם מונח אכל לרנא
קשיא דלפ"י דאומר כל מקום שמלח
מנה צעי רנא הנחה על גבי משהי
דמקפיד אפילו נח על גבי משהי לא
מחייב דלא נעשים מתכננו וצריך
לומר דלמאי דס"ד הסם מעיקרא
לית ליה דרנא ועוד יש לומר דכפרישית
לעיל דהסם כשחילת זריקה תוך
שנה: **ניחוש** ריבא נפ"א
ואת צאתי, ואי דמפיק לברמלית
או לחצר שאינה מעורבת לרנא דלית
ליה לקמן (נז.) גזירה לגזירה פשיטא
דש"י דלא צלמיקן למיתני ולאצ"י
דגור אכור כמו דמפיק לרבי'ר ועוד
נראה מדמשי אצ"י לעולם דמפיק
לרבי'ר משמע דמפיק לברמלית או
לחצר שאינה מעורבת ש"י אפילו
כלים שאינן נשברים ואע"ג דלקמן
גור אצ"י גזירה לגזירה יש לחלק כמו
שפירשמי לעיל ובפרק כ"ז משתמין
(לעיל דף פד.) גבי אנשי חצר ואנשי
עלייה ששכחו ולא עירבו דקמני וז'
היוסא מן הכותל בעשרה דלעליה היו

רבינו הגאון

אכל ככותל שאינו משופע
אפילו למטה מג' פסחים
גוללו אצלו דבר ר'
יהודה ש"י יהודה אכור
אפילו אינו מסולק מן
הארץ אלא מלוא החוט
גוללו אצלו דבעינן הנחה
על גבי משהי. וכן אמר
ר' אבון ג' לרבנן צריך
הנחה על גבי משהי.
מנאי וז' שלפני החלון
כ"י. אוקימנא כיון היצא
לרשות הרבים ונחליו
כפסו. דהא לפעלה פ"י
הוא וכרשות היחיד דמי.
ורשמי א"י יוחנן ויזין
וכתליו שגובותין ו' ורחבין
ו' מתחין לבאן ולכאן
ובלכב שאל יחליף. ומאי
טחנן עליו דקמני כלים
שבורין. דאי נפלו לרשות
הרבים לא חיישין דילמא
מפילי להו לרשות היחיד.
ותני נמי הכי וז' היצא
וכי, ועד אין בין ז' לז' וז'
"אין משתמש בזה אלא
כנגד חלונ'. ופירשמי אב"י
כגון דאית ביה ב"י ד'
ספחים שנעשה רשות
הרבים (והיחיד). ועלין
רית ביה ד' ספחים
וחלונ' משלמח לר', כנגד
החלון ש"י ליה
לאישתמש (והיחיד)
(דחורין) של חלון צינה.
אכל יחור רחב היד
דפיק למעיקר על רוחב
החלון. (שכנגד החלון
כלכר מותר אבל המעיקר)
כחאי גיסא וכתאי גיסא
אסירי. הא דתנן עומד
אדם ברשות הרבים
ומטלטל ברשות היחיד.
עומד אדם ברשות היחיד
ומטלטל ברשות הרבים.
אוקימנא לרבנן ודלא כר'
חאיה. דתנן לא יעמוד
אדם ברשות הרבים וכו'.

למטה משלשה. הגיע ראש הספר לשלשה סמוך לקרקע ארעא
סמיכתא הוא והרי הוא כמנוח: **אלא** הא דאמר רנא. כפ' הורק
במס' שבת (דף ק.) סוף שלשה לרבנן. דפליגי עליה ד"רש"י בקלוטה
כמי שהונה (ב) ואמרי דהורק מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות

הרבים למטה מעשרה לא אמרין
הואיל וקלוטה צ"ד מתמונים שכן
רבי'ר הרי היא כמי שהונה למחייב
אפ"י זרק למטה משלשה לא מחייב
אם עד שלא הגיע לארץ נשך או
בלעו כלל אלא אם כן נח על גבי
משהי ואפילו לא הו' מקום ארבעה
הוא הנחה ולמעלה משלשה אם נח
פטור ואפ"י לר"ע דאי מקום ארבעה
הוא כמלית הוא ואי לית ביה
ארבעה מקום פטור הוא: **נימא**
כסנאי אמר לשמעתיה. דהא תנא
קמא אפילו כי לא נח נמי גזר למטה
מג' משום דילמא זמנין דלון אגדו
בידו ולרנא כי אין אגדו בידו נמי כי
האי גזנא דלא נח לא מחייב אם
קלטו והחזירו קודם שנת:
מתני' וז' שלפני החלון. בולט
מן הכותל גבי' ו' ויחז' ד' נוספין
עליו. צעי עליה דרביי הוא:
גמ' דמפיק לביין. לביין בולט:
דמפיק לרבי'. לחצר: **כלים הנשברים.**
כלי חרס וחוכית שאם נפלו יצברו
דליכא למימר (ג) דילמא אול ומייתי להו:
קערות וכוסות וקיסוניות. כולם כלים
הנשברים הם דקמתייהו דתנן:
משמטם ככל הכותל. אם היו מוטל
לארצו אלא הכותל על פני כולו
משמטם ככל היו: **עד עשרה**
הספסופים. כלומר כל מקום שהוא
בין סמוך לחלון מיד בין מופלג
הימנו הרבה ונלכד שלא היה בתוך
עשרה ספסופים שצרכות הרבים:
למטה הימנו. למעלה מעשרה:
משמטם כו. בתחתון ע"פ כל הכותל
אם מונח לארצו אלא הכותל: **האי**
ויו. עליון הידי דמי: **אי דלית ביה**
ארבעה מקום פטור הוא ואפילו
כנגד חלונ' לא לשמטם. הני דמקום
פטור הוא ומותר לכתף עליו דק"ל
(פ.) מקום שאין בו ארבעה מותר לנני
רבי'ר ולנני רביי לכתף עליו מיהו
חששים מדיר לא מחמיר ביה דלא
חוי למשמטתא ושיבחי כלים למיפל:
לרבי'ר ואע"ג דלוקמין בכלים
הנשברים הם מילי דבאית ביה ד'
דלא שכיח למיפל כולי האי אלא
הכא דרובא נפלי מחזו כמאן דשדי
להדיא לרשות הרבים: **חורי חלון**

הוא. כלומר זית החלון והרחבתו הוא. ולשון חורי דנקט משום
דגני שנת שייך למימר חורי רשות הרבים כרשות הרבים וכן חורי
רביי כרביי דמי כגון כותל הקמוכה לרבי'ר ויש בה חורין פתוחין
לרבי'ר למטה מיו"ד הו' רבי'ר: **מתני'** **עומד אדם כרבי'.**
בית או על הגג ושומה ומוטל חפץ כנגד רבי'ר כאן ומיתו כאן:
ובלכד שלא יוליאו מארבעת אמותיו. ממקום שהיה מונח בו ואשמועי'
מתניתין דלא גזרין שמא יכניסו אליו: **וישקין כרבי'.** דמפיק
מרביי לרבי'ר: **משמטם רוקו כפיו.** משמטתגל ונאסף ללחא: **לא**
יפלך ארבע אמות עד שירוק. דכיון דלמשכית קאי משאוי הוא:
גמ' **מנאי ליה רב כו.** גזירה שמא יכניסו אליו: **ועבדס כר"מ.**
דאיהו הוא דגזר שמא יביא אליו דלקמן בפירקין (דף קא.) לא יעמוד
ברשות היחיד ויפתח ברשות הרבים שיכול פתחה ברשות הרבים
ויפתח בו פתח הסמוך לרשות הרבים שמא יכניסו) אלא בתקום שהוא:
מדכיסא

הוא דלא משני ליה דכללים הנשברים איירי היינו משום דלא מיתוקמא
בהי ע"כ מדלא שרי בשאר הכותל אלא כנגד חלונ' בולט: **תחתון** דאית ביה ד'. ק"ק דמעלין שמעין ליה דשרין כנגד חלונ'
משום דחלון משלימחו ל' ויש לומר דאצטרך לאשמועינן בתחתון אף על גב דלא ניחא תשמטתא דהא איכא עליון דמפסיק:
הוא

כלים שאינם נשברים: **ומשתמש** בכפ' הבותל עד עשרה
תחתונים. פ"י כקוטרם אם היו מוטל לארצו על פני כל
הכותל משמטם ככל היו וקשה לר"י דהיינו סיפא דקמני אם יש
זו למטה הימנו משמטם כו ומפרש ר"י דבחורין נשכחו קאמר
דמשמטם ולשון משמטם ככל הכותל משמע נמי כן:

א' דאית (ו) **איה ארבע אפ'** כנגד חלונ' נפ"א ישתמש. משמע
מפירוש הקונן דנכרח ד' משמטם בכלים הנשברים אכל שאין
רחב לא ישתמש אפ"י כלים הנשברים דהו' כאלו שדי להו להדיא
וקשה לר"י דכיון דאפילו ברחב ד' לא ישתמש בכלים שאין נשברים
א"כ אפילו רחב מאה אמה נמי דלענין שבת חשיב רחב ד' כרחב
אלף ונראה לר"י דנכרח ד' שרי ליתן אפילו כלים שאינן נשברים
וממני דנכרח כל שהוא והא דלא מוקי לה כנרח ד' ובכל כלים משום
דסמא ז' אינו רחב ד' וי' פריך הש"ס אי דלית ביה ארבעה אפילו

כנגד חלונ' לא ישתמש הי"מ למיפך אפ"י בשלמטה הימנו לא ישתמש
בהי ע"כ מדלא שרי בשאר הכותל אלא כנגד חלונ' בולט: **תחתון** דאית ביה ד'. ק"ק דמעלין שמעין ליה דשרין כנגד חלונ'
משום דחלון משלימחו ל' ויש לומר דאצטרך לאשמועינן בתחתון אף על גב דלא ניחא תשמטתא דהא איכא עליון דמפסיק:
הוא

